

„Ti azért így imádkozzatok!”

Igehirdetések az úri imádságról

— |

| —

— |

| —

„Ti azért így imádkozzatok!”

Igehirdetések az úri imádságról

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
igehirdetés-sorozata
a debrecen-józsai református gyülekezetben
Szervező: Gacsályi Zsolt lelkipásztor

Szerkesztő: Dr. Kustár Zoltán

Debrecen
2016

„Ti azért így imádkoztatok!” Igehirdetések az úri imádságról
A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
igehirdetés-sorozata a debrecen-józsai református gyülekezetben
Szervező: *Gacsályi Zsolt lelkipásztor*

Technikai szerkesztő: *Szilágyiné Asztalos Éva*

Szerkesztette: *Dr. Kustár Zoltán*

© Debreceni Református Hittudományi Egyetem

ISBN: 978-963-8429-88-9

Kiadja: Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felelős kiadó: *Dr. Bölcskei Gusztáv rektor*
Debrecen, 2016

Nyomdai munkálatok: Kapitális Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: *Kapusi József*

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”
(Mt 6,9)

Lekció:

„Amikor imádkoztok, ne legyetek olyanok, mint a kép-mutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és az utca-sarkokon megállva imádkozni, hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapják jutalmukat. Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva imádkozzál Atyádhoz, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd téged. Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy bőbeszédűségükért hallgattatnak meg. Ne legyetek tehát hozzájuk hasonlók, mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, még mielőtt kérnétek tőle.” (Mt 6,5–8)

Keresztyén Testvéreim!

A napokban a világhálón egy angol nyelvű bejegyzés látott napvilágot, amelyet sokan megosztottak; körülbelül így fordítható: „Nem vagyok vallásos, nem érdekel a spiritualitás, de úgy élek, hogy jó ember lehessek.” Sok embernek tetszik ez a bejegyzés. Úgy tűnik, sok embernek ez a mai hitvallása, mert van

benne valami felszabadító: „Ember, nem kell hinned Istenben, nem kell vallásos szertartások szerint élned az életet, ne dilemmázz, hogy mi legyen a bűneiddel, az a fő, hogy jó ember légy!” Kísértetiesen hasonlít ez a bejegyzés a francia író, Albert Camus szavaira: „Isten már nem kell ahhoz, hogy a bűnösséget megállapítsa és megbüntesse, [...] polgártársaink erről éppen eléggé gondoskodnak.”

Megvallom őszintén, kedves Testvéreim, hogy e szavak, illetve az e szavakat kiváltó életérzés engem inkább a kisgyerekre emlékeztet, aki eltéved a sötét erdőben, és minél jobban fél, annál hangosabban bizonygatja magának, hogy nem fél. Minél inkább elbizonytalanodik az ember az Isten dolgában, annál inkább mantrázza: „Fő, hogy jó ember légy.” De tényleg! Ennyire elárvult lenne ez az emberiség? Ennyire úrrá lett rajtunk az istennélküliség érzése, a „teremtsd meg önmagadat” életfilozófiája?

Ezen a héten ez a gyülekezet az úri ima kéréseit veszi számba. A Miatyánk segítségével kíván közelebb kerülni Istenhez, többet megérteni az Ő akaratából, részesülni az Ő jelenlétében. Hat kérés, hat este, átfog egy hetet, és elvezeti a gyülekezetet a csúcsra, a hetedik nap megszenteléséhez, a vasárnapi istentisztelethez, az Úr dicsőítéséhez. Egy német teológus így jellemezte ezt az imádságot egykor: az ima, amely átöleli a világot (H. Thielicke). Ennek a gyülekezetnek ezt a hetét fogja átölelni ez az ima. De tegyük fel, ha most azt a feladatot kapnánk, hogy egy szelektáló lista segítségével válogassunk a kérések közül, akkor melyiket hagynánk ki? A kenyérkérést? A bűnbocsánat

Mt 6,9

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

kérését? Na, azt már nem – mondanák sokan. Vagy a nehezebben megfoghatókat, amelyekről azt gondoljuk, hogy talán ezek nélkül is el lehetne úgy-ahogy vegetálni? Például a „szenteltesd meg a te neved” annyira megfoghatatlan. Vagy pedig a „jöjjön el a te országod”? Lehetne egyáltalán rangsorolni ezeket a kéréseket, valamelyiket elhagyni, másokat megtartani?

Érdeemes lenne ennek a hétnek a végén ezeket a kérdéseket újra feltenni. Melyiket húznánk ki a listáról? És boldog az ember, aki egyetlen estét sem hagy ki, aki egyetlen kérést sem tart jelentéktelennek, mert valóban így teljes ez az ima, így öleli át az életünket, így öleli át ezt a világot. De ahhoz, hogy ezt meglássuk és megtapasztaljuk, hogy ebben a felismerésben, élményben részünk legyen, előbb le kell szögeznünk és tisztáznunk kell azt, hogy kihez is szól ez az imádság, ez a néhány sor? Ki az, aki megszólítható, aki imádkozni tanít, ki az, aki felkelti bennünk a bizalmat, aki megérteti velünk, hogy van értelme ezeknek a kéréseknek, van értelme az imádkozásnak? Nos, a mai bevezetőnek, a megszólításnak a helyes értelmezésétől, ennek a bizalomnak a felcsiholásától függ az egész ima és minden kérés valódi elmélyítése, megértése, átélése.

De térjünk vissza kiinduló kérdésünkhöz: ki ez az Atya? És valóban „elatyátlanodott” világban élünk?

1. Isten – Atya?

Igen, ne tagadjuk, van bennünk némi bizonytalanság. Lehet Istent Atyának nevezni? És vajon nem az Isten atyaságát illetően rendült meg leginkább az emberiség bizalma a Teremtőben? Nem csak azért, mert a vallás-

történelem világa számos esetben ismeri az istenség atyaként való megjelenését. Homérosz Zeuszt nevezi az emberek és az istenek atyjának. Számos mítosz a teremtés, a nemzés, a szaporodás ős-okát az istenség atyaságával fejezi ki, vagy a görög filozófia a legfőbb jót nevezi mindenek atyjának. Úgy tűnik, mintha ez a közös örökség máris lehűtené a mi kedvünket, és kijózanítaná az embert, nehogy felhőtlenül tudjunk örülni annak, hogy Istent Atyának nevezünk. Aztán ott vannak az emberi tapasztalatok. Számos regény és film örökít meg olyan családjelenetet, amelyben hazaérkezik az apa, talán idegesen, talán mérgesen, talán ittasan, és riadtan rebbennek szét a gyerekek vagy a család többi tagja. Hogyan képzelhették el Isten atyaságát azok a felcseperedő gyerekek, akiknek hazaérkezett háborúból vagy fogságból az apjuk, s úgy tekintettek rá, mintha egy idegen lépett volna be a házba?

Azt szokták mondani, hogy tekintélyelvű társadalomban élünk, amikor a vezetők atyáskodásukkal, elvárásaikkal megszorítják az ember szabadságát, megölik az ember kreativitását, s mindennek a helyét elfoglalja a bizalmatlanság, vagy éppen az érdekek és az előnyök biztosítása, mások rovására. Ha végigtekintünk az elmúlt század szenvedésein, számba véve a koncentrációs táboroknak, a gulágnak, a menekülés okozta traumáknak a sorát, oly gyakran elhangzott a kérdés: ha van Isten, akkor hol van a szenvedésben? S ha Ő Atya, és állítólag szerető Atya, akkor miért engedi meg mindezt? Így jutott el az emberiség az elmúlt században arra az életérzésre, amit a francia gondolkodó, Jean-Paul Sartre így fogalmaz meg a *Halott Krisztus*

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

énekében, akárcsak egy álomban: „Bejártam minden világot, és így kiáltottam: Atyám, hol vagy? Ám csupán az örök vihart hallottam. Ekkor léptek a templomba a temetőben feltámadt gyerekek, szívet hasogatóan jöttek, és kérdezték: Jézus, nincs Atyánk? És Ő könnyein keresztül így válaszolt: Mindnyájan árvák vagyunk, én is, ti is, apa nélkül maradtunk.” Ugyanakkor, kedves Testvéreim, minél felnőttebbnek érzi magát az ember, a modern kor embere, minél több információ birtokába kerül, amellyel kifürkészheti a világmindenséget, a természet törvényeit és rendjét, annál inkább úgy gondolja, hogy immár nincs szüksége gyámkodásra, nincs szüksége atyai intelmekre, atyai beavatkozásra. Ugye érezzük, ha a mai ember a történelmi tapasztalatokra és az életérzésekre tekint, akkor nehézségekbe ütközik, amikor Istent Atyának kell neveznie. Mert ha a földi apákról és atyákról kívánunk mintát venni, s ennek alapján valamit mondani az Isten atyaságáról, s ha csak az emberek tapasztalatai alapján kívánunk tájékozódni, akkor mindjárt zavarba jövünk.

Bár azért van másfajta tapasztalat is: az elmúlt héten egy serdülő fiatalember elvesztette a mobiltelefonját. A bátyja azt mondta neki: kicsi, nem lennék a helyedben, majd kapsz apától este! Mire a válasz: nem baj, de úgylis szeret. Nos, így jutunk közelebb a valósághoz, kedves Testvéreim, mert a Bibliában is van egy olyan történet, ahol egy fiatalember számít az atya szeretetére. Ez a tékozló fiú története – bár szerintem jobb lenne így nevezni: a szerető atyáról szóló példázat. Egy atyáról, aki ellentétben saját korának pátriárkáival, atyáival, nem érzi sértve magát atyai tekintélyé-

ben, nem rátarti és gőgös, nem a maga igazát keresi, amikor hazaérkezik a megtépázott és elveszettnek vélt fiatalember, hanem eléje siet, feltétel nélkül, előítélet-mentesen közelít hozzá, és azt példázza, hogy igen, ilyen a mi Istenünk. Ilyen élénk siető, ilyen életet adó, minden patriarkális, tekintélyelvű, atyáskodó elképzelésektől mentes Atyánk van. Atyánk van Istenben, s ez felszabadít bennünket. Igen, mondhatjuk Istennek, hogy Atya, és csak neki mondhatjuk ezen a világon, hogy Atya – sem a világ tegnapi, sem a világ mai vagy holnapi urainak ezt nem mondhatjuk.

Kedves Testvéreim, amikor ilyen megkönnyebbülten rádöbbenünk arra, hogy mégis mondhatjuk Istennek, hogy mi Atyánk, akkor azt a kérdést is fel kell tennünk, hogy mire van szükségünk ahhoz, hogy Istent valóban Atyának nevezhessük. Mert érezzük, hogy itt valaminek, jobban mondva valakire szükségünk van, aki Istent velünk mint Atyát ismerteti meg. Itt jutunk el igénykövetkező fordulatához és felismeréséhez: nekünk a Krisztusra van szükségünk ahhoz, hogy Istent Atyának ismerhessük meg.

2. *Mi Atyánk*

„*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...*” Ismerős szavak ezek, bárki tudná folytatni, még azok is, akik talán nem hívő emberek, vagy nem járnak templomba. Mi is elmondjuk itt, ezen az istentiszteleten, s talán elmondjuk oly sokszor otthon. De ahhoz, hogy ezek az elmondott szavak valóban imádsággá legyenek, ahhoz Jézusnak meg kellett halnia. Igen, drága imádság ez, bele sem gondolunk, hogy mennyire sokba került ez Istennek.

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

Jézus Krisztus az, aki először imádkozta ezt az imádságot, aki az övéit így tanítja: „Ti azért így imádkozzatok: *Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...*” És most tegyük a hangsúlyt erre a szóra, hogy a „miénk”. Nyilván először a Krisztusé. Benne az Atya Isten emberré lett. A végtelen Isten testet öltött, megszületett. Jézus gyakran fordul hozzá könyörgésben vagy jelenti ki magát így: én és az Atya egy vagyunk. Vagy erről beszél: Ő az Atya akaratát hajtja végre. Hogyan imádkozik a Gecsemáné-kertben? „*Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár.*” Régi tanítása az egyháznak, hogy Jézus Krisztusban lesz Isten a mi Atyánk. De mit jelent ez egészen konkrétan?

Nos, kedves Testvéreim, először azt jelenti, hogy Isten *megszólítható* lesz számunkra. Amikor így imádkozunk: „Mi Atyánk...”, akkor egy meghitt, bensőséges kapcsolatba kerülünk Istennel, legalábbis megvan erre az esélyünk. Megvan erre az esélyünk, szemben a vallástörténet hideg, rideg, elérhetetlen, megközelíthetetlen isteneivel. Amikor a futballbíró kiosztja a sárgalapot, majd tizenegyest ítél, vagy ha a piroslapot mutatja fel, ott nincs kommentár, ott nincs alkudozás. Vannak emberek, akik úgy gondolják, hogy Isten is ilyen, hogy Isten is így vezeti a játékot, nincs kommentár. Ő egy felsőbb hatalom, akivel nem lehet beszélni, nem lehet alkudozni, akit nem lehet megvesztegetni. De ez az ima éppen az ellenkezőjét bizonyítja nekünk. Jézus meghív, hogy szóba álljunk az Istennel, és Ő szóba áll velünk. Azaz lehet jönni Istenhez és könyörögni hozzá, beszédbe lehet elegyedni az Istennel. Tehát Isten megszólítható.

Továbbá azt jelenti a „mi Atyánk”, hogy nemcsak róla beszélünk, hanem *vele* beszélünk. Istenről sokat írtak és sokat beszéltek minden korban az emberek. Találgatni, spekulálni, köteteket, könyvtárakat teleírni lehet, de ez mit sem ér, ha nem *vele* beszélünk először. Október van, a reformáció hónapja. Sok előadás és sok bölcs elmélkedés el fog hangzani ebben a hónapban, hogy mi mindent köszönhetünk a reformátoroknak. De egy valamit oly ritkán hangsúlyozunk: hogy a reformátorok imádkoztak. Igen szorgalmasan és mélyen imádkoztak. Ezért kiálthatott így Luther: „Ma még sok dolgom van, ma még sokat kell imádkoznom!” Kedves Testvéreim, voltam már tanúja olyan esetnek is, amikor a beteg, haldokló ember az ő halálos ágyán már senkivel nem tudott kommunikálni, de az utolsó sóhajtásában ott volt az Istenben való megnyugvás. Többet ért ez minden világnézethnél. Amikor rá kellett döbbenni és el kellett fogadni, hogy ott, abban a pillanatban csak ő van és az Isten, ők ketten együtt. Mit jelent ez: egyedül az Istennel? Nos, csak akkor hiteles minden róla mondott beszéd, minden róla szóló értekezés és minden róla szóló tudomány, ha azt megelőzi a *vele* való diskurzus.

Harmadszor azt kell látni, hogy *Jézus velem imádkozik*. Igen, mi ketten, együtt állunk Jézussal az Isten színe előtt, az Atya előtt. Azaz imádságomban nem vagyok magamra hagyatva, magamra utalva. Ő tanít arra, hogy mit imádkozzak és hogyan imádkozzam. Mondhatjuk így is: Jézus Krisztus a saját imádságát kölcsönadja nekem, nekem adja, hogy ezekkel a szavakkal tudjam segítségül hívni az Urat. Ahogy Ő beszélgetett

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

az Istennel, én ugyanezekkel a szavakkal szólíthatom meg Őt. Kell-e ennél meghittebb kapcsolat az Istennel... És hirtelen rádöbbenek arra, hogy milyen sokszor és milyen rosszul beszélünk, beszéltünk az Istennel? Például amikor így sóhajtottunk fel és így kiáltottunk: Isten, miért adtad rám ezt a csapást, ezt a betegséget? Vagy: Miért szólítottad el tőlem azt, akit leginkább szerettem? Vagy: Miért küldted rám a megpróbáltatásokat, a betegségeket, a csapásokat? – Miért rossz ez a beszéd? Azért, kedves Testvéreim, mert teljesen idegen a Bibliától, és idegen Jézustól is. Mert mindaz a csapás, mindaz a nyomorúság, mindaz a próbatétel, ami ránk jön, nem az Istentől jön, az a bűn következménye. A bűn következménye, amit el kell viselnünk és el kell szenvednünk. Istent nem lehet felelőssé tenni az elődeink vagy a mi magunk mulasztásaiért, de lehet helyette azt mondani: „Hálát adok neked, Atyám, dicsőítelek téged, Atyám, Te jobban tudod, hogy nekem mire van szükségem, mint én magam.”

Ebben a „mi Atyánk”-ban benne van még egy negyedik momentum, az, hogy *együtt*. Krisztus és az Atya meghitt, bensőséges kapcsolatában együtt vagyunk egymással, mi itt, ezen az istentiszteleten. Ebbe a közösségbe von be minket az imádság. Jézus Krisztus és az ő Atyja meghitt kapcsolatban vannak egymással, nem lehet őket elválasztani, és ehhez harmadikként járul a Szenthélek. A Szentháromság Isten belső közösségét, tökéletes harmóniáját látjuk itt – ez az, amibe bevon minket, imádkozó embereket az Isten. Az Atya,

a Fiú és a Szentlélek közösségébe von be minket az úri ima, amikor imádkozzuk, itt ezen az istentisztelten is.

A lekciónban hallottuk, hogy van olyan pillanat, amikor egyedül kell lenni – egyedül az Istennel, bent, a titkos szobában, a kamrában, csak Ő és én. De ez nem vezethet oda, hogy a gyülekezet közösségi imádságából kirekesszem magam. A Miatyánk, az úri ima minket egy közösséggé formál, Testvéreim! Mert erő van abban, amikor egyszerre többen, egyszerre sokan mondjuk és imádkozzuk, hogy *„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”*. És nemcsak itt, Józsán, és nemcsak Debrecen környékén, ebben az egyházmegyében, nemcsak a Magyarországi Református Egyházban, hanem a földkerekség minden keresztyénével együtt imádkozzuk, hogy *„mi Atyánk...”*. Igen, átöleli a földet ez az imádság. De itt már nem is egy-egy ember, és nem sok-sok ember egyszerre elmondott és összecsengő, harmóniában lévő imádságáról van szó, hanem az emberek, az egyének feletti közösségnek, a keresztyénségnek, az egyháznak az imádságáról. S ne feledjük: ha elveszítjük ezt a közösséget Istennel, elveszítjük a közösséget egymással is, és akkor mi marad? Marad az egyénekre széthullott, atomizálódott társadalom, aminek egyenes következménye az atyanélküliség érzése, vagy az, hogy egymás felett kezdünk el atyáskodni, aminek szomorú tapasztalatairól már van ízelítőnk. Nos, ezért fontos, hogy Jézus tanítson minket imádkozni, hogy vele imádkozzunk, és engedjük, hogy ő is könyörögjön velünk és értünk. Így nyer értelmet az, hogy ez az Atya a „mi” Atyánk.

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

3. Atya, aki a mennyekben van

Van még egy momentuma ennek a mai igének, ami-re ebben a mai bevezetésben figyelniünk kell: „aki a mennyekben vagy...” Kedves Testvéreim, már ez a kijelentés is forradalmi volt Jézus szájából, mint megannyi más megnyilvánulása. Mert a korabeli zsidóság és az ószövetségi Isten népe úgy gondolta, hogy Isten a Sionon lakozik. A samaritánusok azt tartották, hogy Isten a Garizím hegyén lakozik. S bár tudták, hogy Isten hatalmasabb, mint a Sion, és hatalmasabb e helyeknél, nem spekuláltak arról, hogy még hol lehet. De ebben az időben még minden nép éli a maga vallását, a számára kijelölt helyen, térben és időben. Jézus imája, illetve a Jézussal adott új szövetség szétfeszíti azokat a behatárolt tereket, ahol egy-egy nép együtt élt és lakozott a maga Istenével. A mi Atyánk viszont a mennyben lakozik. De a menny nemcsak a teremtettség helye, mert ha az lenne, nem fogadhatná be az Istent. A menny jelenti az Isten tökéletességét, az Isten fenségét, fenséges voltát, minden látható és tapasztalható valóság fölötti létét, vagyis azt, hogy Ő mindenek felett Úr. S mivel Ő mindenek felett Úr, és semmilyen helyhez nincs kötve, azért *szabad* az Ő kegyelmében és szeretetében, ezért az Ő szabadító közelségét bármikor és bárhol, ahol ketten vagy hárman összegyűlnek és Őt hívják, megtapasztalhatjuk. Istent nem korlátozza semmilyen országhatár, semmilyen térkép, semmilyen emberi rend, mert Ő szabad Úr – ezt jelenti az, hogy Ő a mennyben lakozik.

Kedves Testvéreim, a szemünk előtt bomlik fel az a világ, amiről azt hittük, hogy benne minden nemzet-

nek Isten által kijelölt helye van, s ez változhatatlan és megfellebbezhetetlen. De hát a Jézus korabeli írástudók nem Istenre hivatkozva akarták fenntartani és védték azt a rendet, amelyet Jézus szétfeszített? Vajon amikor mi ma együtt imádkozunk az úri imát, és valóban imádkozunk, nemcsak mondjuk, amikor együtt és egymással és Jézussal imádkozunk, akkor ennek az imának nem kellene szétfeszítenie életünknek azokat a kereteit, amelyekről azt gondoltuk, hogy jól van az úgy? Nem arra akar tanítani bennünket ez az ima és ez a hét, hogy merjük felülvizsgálni a mi elképzeléseinket Istenről, világról, emberről? Hogy nyitottak legyenek észrevenni a jeleket a magunk korában, amely több megértést és szolidaritást parancsol azok iránt, akik talán nem a mi nyelvünket beszélnek, akiknek más a bőrük színe, a kultúrájuk, vagy még a mi kedves imádságunkra, a Miatyánkra is ellenségesen tekintenek?

Kedves Testvéreim! Aki Istent Atyának szólíthatja, a mi Atyánknak, az istenfiúságot nyer, az örökös lett. És tudjuk, hogy az örökös már nem kiskorú, nem rab-szolga, nem tudatlan. Az örökös már tud felelősen élni az örökségével. Nekünk a menny örökségével van dolgunk, azzal a szabadsággal, ami Istent jellemzi, és ami Isten számára lehetővé teszi, hogy nagyon közel legyen hozzánk. Nos, ebben a szabadságban részesít bennünket az Isten, ha az úri imát valóban imádkozni, és nemcsak elmondani tudjuk.

Imádság nélkül is lehet jó embernek lenni? – ezzel kezdődött ez az igehirdetés. Próbálkozni lehet, és biztos, hogy nem is eredmény nélkül való, nem szabad ezt le-

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

becsülni. De aki Istenben az Atyát ismeri fel, a Krisztus Atyját, és ezáltal a mi Atyánkat is, az a személyesen megszólítható és közel lévő Istent hívja segítségül, és rádöbben: az imádság nem a gyermekded infantilizmus vagy a lelki kiskorúság jele, hanem az elnyert nagykorúságé és érettségé. Ez adja meg a kezdeti lendületet és bizalmat ahhoz, hogy merjünk tőle kérni, hogy merjünk megfogalmazni hat kérést, és estéről estére merjünk meglátni, hogy minden egyes kérés mögött ott van a mi életünk, és minden egyes kérésnek köze van a világ nyomorúságához, Isten szeretetéhez és az ember öröméhez. Így legyen!

Ámen.

Imádkozzunk!

Milyen vigasztaló és felemelő, Urunk, hogy Téged Atyánknak hívhatunk, és milyen kiváltság az, hogy Te hívsz meg, hogy Veled beszélgessünk, hogy Te szóba állsz az emberrel, személy szerint velem, velünk is, és Te tanítasz imádkozni egy olyan imával, amely sokba került Neked. Micsoda lehetőség van abban, hogy magunk mögött tudhatunk minden gyermekded versengést, atyáskodást egymás felett, amellyel annyiszor megnyomorítottuk egymás és a magunk életét. Bűnbánattal vagyunk kénytelenek megállapítani, hogy oly gyakran távoli Istennek képzeltünk, gyakran esélyt sem adtunk magunknak arra, hogy ezt a képet felülvizsgáljuk, fel sem mértük a lehetőségét annak, mit jelent nemcsak Rólad szólni, hanem Veled beszélgetni.

Hálát adunk Neked most, Istenünk, hogy meghívsz a Veled és az egymással való közösségbe, hogy kiemelsz

a hétköznapi forgatagából, és hogy ugyanezeket a gondokat a kérések során eléd tárhatjuk, hogy azokat ne magunkban forgassuk csupán, hanem Veled igyekezzünk megoldani.

Urunk, segítsd ezt a gyülekezetet, hogy estéről estére egy közösségként bejárja az emberi élet területeit, a kenyér és a bűn kérdését, a kísértés és a megszentelt élet kérdését, az isteni akarat és az emberi akarat kérdéseit, s hogy rádöbbenhessenek, Te azt akarod, hogy közöd legyen a mi legszemélyesebb érzéseinkhez, mindennapi gondjainkhoz és örömeinkhez.

Könyörgünk, Urunk, ajándékozz meg azzal a szabadsággal, amelyet csak a Krisztus megváltott gyermekei kaphatnak meg, azzal a szabadsággal, amely lehetővé teszi, hogy felülemelkedjünk kicsinyes félelmeinken, törekvő akarnokságainkon, humánus vagy vallásos kötösbe öltöztetett önzésünkön, személyes vagy közösségi konfliktusainkon. Urunk, tégy készké, hogy ne Nélküled akarjunk jó embereknek látszani, hanem Veled tegyünk bizonyosságot a Te végtelen türelmedről, szeretetedről, bűnt és félelmet eltörlő hatalmadról. Tedd készé ezt a gyülekezetet és egyházunkat a bizonyágtételre. Ámen.

*Dr. Fazakas Sándor
lelkész, tanszékvezető egyetemi tanár*